

Datum: 28. 3. 2024

Številka: 6006/234/2024

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (ZOSn-UPB3, Uradni list RS, št. 81/06 in spremembe) je Vzgojni načrt šole obravnaval učiteljski zbor šole na učiteljski konferenci 23. 4. 2009, Svet staršev ga je obravnaval 28. 5. 2009, Svet zavoda pa sprejel 28. 5. 2009. Svet zavoda je sprejel spremembe in dopolnitve 27. 9. 2012, 26. 9. 2019 in 14. 3. 2024.

VZGOJNI NAČRT ŠOLE

Vzgojni načrt šole je dokument, ki ga izdelata šola v sodelovanju s starši in učenci ter nam pomaga pri doseganju ciljev izobraževanja in vrednot, zapisanih v Zakonu v osnovni šoli in Vzgojnem načrtu naše šole. Vsebuje:

1. vizijo šole,
2. vrednote in vzgojne cilje,
3. oblike sodelovanja s starši in učenci,
4. vzgojne dejavnosti.

Na podlagi Vzgojnega načrta šola sprejme Pravila šolskega reda.

1 VIZIJA ŠOLE

Vizija OŠ Matije Valjavca Preddvor je:

Spoštujem in učim sebe – spoštujem in učim druge.

2 VREDNOTE IN VZGOJNI CILJI

Z Vzgojnim načrtom želi šola doseči cilje in vrednote iz 2. člena Zakona o osnovni šoli. Na tem mestu omenjamo le najpomembnejši cilj, ki zajema vseh šest ciljev osnovnošolskega izobraževanja – spodbujanje skladnega celostnega razvoja učencev: telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega.

Starši, učenci in učitelji smo izmed vseh vrednot in ciljev kot najpomembnejše izbrali naslednje tri:

- dobri odnosi,
- odgovornost,
- dobra samopodoba.

Vsaka oseba na šoli je vredna spoštovanja. Želimo, da se vsak na šoli počuti:

- **spoštovano:** ga nihče ne žali oz. zmerja z žaljivimi besedami, ga ne ponižuje, zasmehuje, namerno izloča iz skupine ...
- **varno:** da ni nihče do njega fizično nasilen, mu ne grozi, ga ne izsiljuje, je varna njegova oprema (obleka, obutev, šolska torba, učbeniki, zvezki, potrebščine ...): mu je nihče ne vzame, meče, poškoduje, ukrade ...

3 OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI IN UČENCI

Starši

- Starši so prvi in najpomembnejši vzgojitelji.
- Starši podpirajo in dopolnjujejo izobraževalna in vzgojna prizadevanja šole.

Šola

- Šola je odgovorna za izobraževanje.
- Šola je odgovorna tudi za vzgojo – podpira in dopolnjuje vzgojo staršev v skladu z Vzgojnim načrtom šole.

Starši in šola se med sabo povezujemo in usklajujemo, in sicer z namenom, da dobro vzgajamo in izobražujemo učence. Pomembno je, da šola in starši gradimo zaupanje in sodelovanje.

3.1 Sodelovanje s starši

Strokovni delavci šole želijo, da starši redno obiskujejo roditeljske sestanke in govorilne ure. Tako bodo lahko spremljali otrokov napredek v šoli in se izognili neljubim razočaranjem, ki so posledica učnih ali vzgojnih težav, pa zanje zaradi opuščanja stikov s šolo niso vedeli. Poleg tega pa tudi otrok dobi občutek, da se starši zanj zanimajo in ga spremljajo.

En roditeljski sestanek v šolskem letu je namenjen vzgojnemu načrtu:

- evalvaciji preteklega vzgojnega dela,
- predlogu sprememb Vzgojnega načrta in Pravil šolskega reda, kjer starši izrazijo svoje mnenje,
- vzgojnim dejavnostim za doseganje izbranih vzgojno-izobraževalnih ciljev,
- aktualnim vzgojnim temam po izboru učiteljev; predlagajo pa jih lahko tudi učenci ali starši.

Svet staršev oblikuje mnenje o predlogu sprememb Vzgojnega načrta in Pravil šolskega reda.

Šola organizira izobraževanja in srečanja za starše, ki so namenjena poglobljanju in pridobivanju novega znanja o vzgoji, osebni rasti in izmenjavi medsebojnih izkušenj.

Pisne informacije in navodila prejemajo starši po e-asistentu.

3.2 Sodelovanje z učenci

Na urah oddelčne skupnosti se obravnavajo naslednje vzgojne teme:

- evalvacija preteklega vzgojnega dela,
- predlog sprememb Vzgojnega načrta in Pravil šolskega reda, kjer učenci izrazijo svoje mnenje,
- vzgojne dejavnosti za doseganje izbranih vzgojnih ciljev,
- aktualne vzgojne teme po izboru učiteljev, predlagajo pa jih lahko tudi učenci ali starši.

Več o delovanju oddelčne skupnosti in skupnosti učencev šole je zapisano v Pravilih šolskega reda v poglavju Organiziranost učencev.

3.3 Reševanje težav med starši in šolo

Vsi si želimo, da nastale težave rešujemo na miren, odkrit in spoštljiv način. V konfliktih zato sledimo načelu postopnosti. Starši rešujejo problem po naslednjem vrstnem redu:

1. Najprej se pogovorijo s strokovnim delavcem ali zaposlenim, pri katerem je nastala težava.
2. Nato se lahko obrnejo na razrednika ali šolsko svetovalno službo.
3. Za pomoč zaprosijo ravnatelja.
4. Obrnejo se lahko na pristojne inštitucije.

Kadar starši zaprosijo za pomoč drugo osebo (razrednika, svetovalnega delavca ali ravnatelja), le-ta povabi na pogovor obe strani, ki sta udeleženi v problemu.

Kadar gre za organizacijsko-tehnične težave, ki se nanašajo na posamezni oddelek ali šolo kot celoto, se starši lahko obrnejo tudi na predstavnika Sveta staršev.

4 VZGOJNE DEJAVNOSTI

Vzgojne dejavnosti so:

1. vzgojne dejavnosti za doseganje izbranih vzgojnih ciljev,
2. svetovanje, usmerjanje in mediacija,
3. pomoč v primeru osebnih težav učencev in nasilja med vrstniki,
4. pohvale, priznanja in nagrade,
5. vzgojna dejavnost Na poti k zdravju, prijaznosti in uspehu,
6. druge vzgojne dejavnosti,

4.1 Vzgojne dejavnosti za doseganje izbranih vzgojnih ciljev

Zadovoljstvo s šolo ugotavljamo z anketo o zadovoljstvu učencev, učiteljev in staršev s šolo. Analizo opravljamo na tri leta. Namen analize zadovoljstva s šolo je, da poiščemo močna in šibka področja šole. Šibka področja skušamo izboljšati v naslednjih treh šolskih letih. V ta namen oblikujemo razvojni načrt šole za obdobje treh let. Le-ta je osnova za oblikovanje akcijskega načrta, ki ga izdelava vsak strokovni delavec šole. Akcijski načrt vsebuje konkretne vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki jih bo strokovni delavec opravil za doseganje izbranih vzgojnih in učnih ciljev v tekočem šolskem letu.

4.2 Svetovanje, usmerjanje, mediacija in restitucija

Svetovanje in usmerjanje: Strokovni delavci šole svetujejo in usmerjajo učence, kadar se pojavijo individualni ali skupinski problemi. Svetovanje in usmerjanje potekata v okviru ur oddelčnih skupnosti, ob sprotne reševanju problemov in ob drugih priložnostih. Kadar ima učenec večje

vedenjske ali druge težave, razrednik v reševanje teh težav vključi poleg učenca še starše in šolsko svetovalno službo.

Člani šolske svetovalne službe svetujejo učencem in staršem, kadar imajo ti različne osebne težave in stiske, ter se posvetujejo z njimi, kadar gre za vzgojne probleme, učenje, finančno pomoč, poklicno odločanje in težave v družinskih odnosih. Pri svetovalni službi starši prejmejo tudi informacije o tem, kam se še lahko obrnejo po pomoč glede različnih oblik terapij, možnosti za finančno pomoč in drugih oblik pomoči.

Mediacija: Šola se v medsebojnih konfliktih poslužuje tudi mediacije. Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči tretje osebe (razrednika, učitelja, svetovalnega delavca, učenca – mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo, kje so korenine njihovega spora, si izmenjajo stališča, ideje, težave in čustva ter skušajo najti rešitev, ki je sprejemljiva za vse vpletene. V mediaciji osebe, ki so v sporu, prevzamejo odgovornost za razrešitev konflikta.

Restitucija: S postopkom restitucije učenec poravnava etično, socialno, psihološko ali materialno škodo. Za učenca je prostovoljna. Restitucija je priložnost za učenje ustvarjalnega reševanja sporov, novih vzorcev vedenja in popravilo napak. Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Spodbuja pozitivno vedenje (namesto obrambnega vedenja) ter zahteva odločitev in napor učenca.

Pri restituciji naj bo poravnava škode smiselno povezana s povzročeno škodo. Gre za iskanje možnosti, da učenec popravi storjeno napako in kritično razmišlja o svojem vedenju. Proces uspešne restitucije je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj na čustvenem in miselnem nivoju sprejme posledico nepremišljenega ravnanja, s katerim je povzročil škodo.

4.3 Pomoč v primeru osebnih težav učencev in nasilja med vrstniki

Strokovni delavci šole so občutljivi za stiske učencev. Učenec se v primeru osebnih težav lahko obrne na strokovnega delavca, ki mu zaupa.

Če učenec škoduje svojemu zdravju ali ogroža lastno varnost in zdravje, šola o tem obvesti starše. To stori, če ima učenec motnje hranjenja, samopoškodovalno vedenje ali če prejme informacijo o tem, da učenec uživa psihoaktivne snovi ali prepovedane droge. V tem primeru lahko v pogovorih z učenci in s pomočjo anonimnih anket o tem pridobi dodatne informacije, ki jih po strokovni presoji posreduje staršem. Pri reševanju težav učencem in njihovim staršem nudi pomoč šolska svetovalna služba. Če je ogroženo življenje učenca, šola pokliče reševalno službo. Razrednik o tem obvesti starše.

Šola si prizadeva za ničelno toleranco do vseh oblik nasilja. V primeru nasilja med vrstniki praviloma ravnamo po naslednjem postopku:

1. Učenec samostojno rešuje težave z vrstniki ter pri tem uporablja spretnosti in veščine, ki jih je pridobil tako doma kot v šoli.
2. Učenec pomoč poišče pri razredniku. Če se nasilje nadaljuje, se na razrednika obrnejo starši učenca. Razrednik namreč v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (63. člen) skrbi za reševanje vzgojnih in učnih problemov posameznih učencev, sodeluje s starši in šolsko svetovalno službo ter odloča o vzgojnih dejavnostih in ukrepih.

3. Razrednik, učenec ali njegovi starši se obrnejo na šolsko svetovalno službo. Le-ta se vključi v reševanje težav.
4. Razrednik, svetovalni delavec, učenec ali njegovi starši se obrnejo na ravnatelja, ki se vključi v reševanje težav.
5. Če šola ne more sama rešiti problematike v zvezi z nasiljem, se obrne po pomoč na zunanje inštitucije.

4. 4 Pohvale, priznanja, nagrade

Najboljše vzgojno sredstvo je pohvala, zato so učitelji pozorni na učenčeva področja, kjer je uspešen. Šola učencem izreka oz. podeljuje naslednje **pohvale in priznanja**:

- ustno pohvalo za prizadevnost pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti; za napredek v vedenju in upoštevanju pravil šolskega reda,
- pisno pohvalo v e-asistent oz. v beležko za aktivnosti, ki zahtevajo več časa oz. truda; za vidni napredek v vedenju in upoštevanju pravil šolskega reda,
- pisno pohvalo za vzorno vedenje (kriteriji so zapisani na koncu poglavja 4. 4),
- pisno pohvalo za inovativne ideje in ustvarjalnost,
- pisno priznanje za dosežke na tekmovanjih,
- ustno pohvalo ravnatelja za večje uspehe oz. dosežke učencev,
- ustno in pisno pohvalo ravnatelja v e-asistent za viden in dlje časa trajajoč napredek v vedenju in upoštevanju pravil šolskega reda.

Učenci 9. razreda lahko (poleg zgoraj navedenih pohval in priznanj) prejmejo še naslednje **pohvale in priznanja**, ki se izrekajo oz. podeljujejo **na valeti**:

- pisna pohvala za večletno prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih šole,
- ustna pohvala za dosežke izven šole: v soglasju s starši in učencem pohvalimo učenca za vidne rezultate izven šole na državni in mednarodni ravni (učenec ali starši naj razredniku povedo, če učenec dosega takšne uspehe),
- učenec, ki prejme priznanje za devetletno odličnost, se vpiše v zlato knjigo,
- pisna pohvala ravnatelja za večletno izjemno prizadevnost pri pouku in drugih dejavnostih oz. večletno vzorno vedenje.

Učenci, ki prejmejo pohvalo oziroma priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Praviloma so **nagrade** knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole. V okviru vzgojne dejavnosti Na poti k zdravju, prijaznosti in uspehu so učenci nagrajeni tako, da gredo na nagradni izlet, najboljši oddelek pa na koncu šolskega leta prejme prehodni pokal. Pohvale, priznanja in nagrade se podeljujejo ob zaključku šolskega leta na slavnosten način.

Pisna pohvala za vzorno vedenje

Učencem, ki se vzorno vedejo, na koncu šolskega leta izdamo pohvale za vzorno vedenje.

Kriteriji izrekanja pohval za vzorno vedenje:

- Učenec se spoštljivo, strpno in pozorno vede do sošolcev, vrstnikov, učiteljev, zaposlenih, ostalih ljudi, stvari in naravnega okolja.
- Ima tovariški odnos do sošolcev in nesebično pomaga tistim, ki pomoč potrebujejo.

- Aktivno in samoiniciativno sodeluje pri pouku in drugih dejavnostih šole.

Ostali napotki pri izrekanju pohval:

- Ni nujno, da učenec pozitivno izstopa v vseh treh točkah. Na nobenem področju pa naj ne izstopa negativno. Na učenca gledamo celostno.
- Da bi razrednik pridobil kar najbolj realno sliko vedenja učencev, vključi v postopek izrekanja pohval tudi učence. Učenci predlagajo sošolce za pohvalo in utemeljijo svoje predloge. Na učiteljski konferenci razrednik pridobi tudi mnenje oddelčnega učiteljskega zbora. Na podlagi zbranih informacij, zapisov v e-asistent in svojih opažanj se odloči, katerim učencem bo izrekel pohvalo za vzorno vedenje.

4. 5 Vzgojna dejavnost Na poti k zdravju, prijaznosti in uspehu

Šola si prizadeva, da posreduje znanje in učence spodbuja k spoštljivemu odnosu do sebe in okolice. Temu je namenjena vzgojna dejavnost z naslovom Na poti k zdravju, prijaznosti in uspehu, ki poteka na predmetni stopnji oziroma od 6. do 9. razreda od šolskega leta 1998/99 dalje.

Učence v posameznih oddelkih spremljamo na naslednjih področjih: vedenje, prisotnost pri pouku, kultura malicanja, zbiranje papirja in šolski uspeh. Razredniki na koncu konference seznanijo učence z rezultati. Rezultati pokažejo močna in šibka področja posameznega oddelka. Na koncu šolskega leta najboljši oddelk prejme prehodni pokal. Najboljša dva oddelka odideta na plavanje v toplice. Na nagradni izlet odidejo tudi vsi tisti učenci od 6. do 9. razreda, ki so prejeli pohvalo za vzorno vedenje in ki so imeli največkrat domačo nalogo v posameznem oddelku. Vzgojno dejavnost vsako leto evalviramo in jo po potrebi spreminjamo.

4. 6 Druge vzgojne dejavnosti

Šola izvaja tudi druge vzgojne dejavnosti, s katerimi uresničuje cilje in vrednote iz 2. člena Zakona o osnovni šoli. Z vzgojnimi dejavnostmi spodbuja skladen celostni razvoj učencev: telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni.

Pri učencih razvija tudi tri vrednote, ki jih je šola izbrala kot najpomembnejše:

- dobri odnosi,
- odgovornost,
- dobra samopodoba.

5 VRSTE VZGOJNIH UKREPOV

Če učenec ne izpolnjuje svojih dolžnosti in odgovornosti, ponavlja kršitve ali huje krši pravila, lahko šola učencu izreče naslednje **vzgojne ukrepe**:

1. Strokovni delavec šole ustno opozori učenca in se z njim po potrebi pogovori.
2. Razrednik se pogovori z učencem.
3. Kršitev pravila se zapiše v e-asistent (pri mlajših učencih lahko v beležko).
4. Razrednik skliče timski sestanek s starši, učencem in svetovalno službo.

5. Ravnatelj se pogovori z učencem.
6. Premestitev učenca v drug oddelek.
7. Učenec začasno izroči učitelju mobilni telefon, pametno uro in druge avdio-vizualne naprave ter ostale nedovoljene predmete.
8. Učenec obleče oblačilo, ki ga priskrbi šola.
9. Učenec povrne namerno povzročeno škodo v okvirih, ko je le-ta mogoča s strani samega učenca.
10. Poveča se nadzor nad učencem.
11. Učenec opravlja družbeno koristno delo.
12. Z namenom, da se zagotovi varnost ostalim učencem ali nemoten pouk, se učencu lahko občasno zagotovi doseganja ciljev izobraževanja tudi v drugih oblikah organiziranega dela z učenci (izločitev).
13. Učitelj presede učenca.
14. Asistenca dodatnega strokovnega delavca pri učencu v učilnici, kjer poteka pouk.

6. DRUGI UKREPI IN AKTIVNOSTI

1. Šola izreče učencu (pisni) vzgojni opomin.
2. Učenec je zadržan na razgovoru med odmori ali po pouku.
3. Pregled osebnih predmetov pri učencu.
4. Razrednik lahko po potrebi skliče izredni roditeljski sestanek.
5. Pri 18 neopravičenih urah šola izvede aktivnosti v skladu z Zakonom o osnovi šoli (102. člen).
6. Šola v primeru, da učenec ogroža varnost, zdravje in življenje ostalih učencev in delavcev šole, vključi druge inštitucije (center za socialno delo, policija ...).
7. V primeru suma nasilja v družini šola ravna v skladu s Pravilnikom o obravnavi nasilja v družini za vzgojno-izobraževalne zavode.
8. Policija je vključena tudi v primeru, da učenec povzroča materialno škodo.
9. V primeru kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime zaposlenih (razžalitev, obrekovanje, žaljive obdolžitve, opravljanje, očitanje kaznivega dejanja) lahko ravnatelj uveljavlja kazensko odgovornost storilca (Kazenski zakonik, od 158. do 162. člena). Kazensko odgovornost lahko uveljavlja tudi zaposleni sam.

Podrobnejše informacije o vzgojnih ukrepih ter drugih ukrepih in aktivnostih so objavljene v Pravilnih šolskega reda.

SKLEPNE MISLI

Učitelji, starši in učenci s skupnimi močmi oblikujemo Vzgojni načrt in Pravila šolskega reda, ki nas vodijo k skupnemu cilju, da učenec postane zdrava, srečna, dobra, odgovorna in zrela oseba, ki bo našla svoje pravo mesto tako v poklicu kot osebnem življenju. Želimo, da učenec zna živeti v sožitju z drugimi ljudmi in naravo.

Pomembno je, da starši podpirajo vzgojno-izobraževalno delovanje šole in da šola podpira vzgojno delovanje staršev. Kadar se odrasli medsebojno podpiramo, si zaupamo in smo enotni pri vzgoji in izobraževanju, učenci bolje sledijo vzgojno-izobraževalnim ciljem.

predsednica Sveta zavoda
Lea Krfogec

ŽIG

ravnatelj
Jože Povšin